

پرنسپه - ۱ مارت ۱۹۲۸

اداره خانه :

باب عالی جاده سنده اقدام
پردی باننده کی بناده
خصوصی دائره

صاحب و مدیری

محمد مسیح

جلد : ۹

پرنسپه سنه - نومرو ۱۰۵۵

آبونه شرطلری : سنه لکی ۲۵۰

آلتی آیلانی ۱۲۵ ، فوق العاده

نسخه لر ایچون ۳۰۰ و ۵۰۰

عروشدر

مجموعه من هیئت نتیجه طبعی تنسیب

ایدلمه بن اثر لکری ویریلمز

مجله علمی

هر آیلک پرنسپه وارده پرنسپه کونلری جیفارده ، علمی ، ادبی ، اقتصادی ، صرئی مجموعه در

چېرېښې، زمين وژماتك او يونسزلي و فكر لرنك شولای برانكشافه نائل اولاماسی حسیله جاذبه سركې ژوندن قوپورنستانك «چوراق» رنده كندیسې ده، فكری ده آقوب كیندی. معنایه هر فكرك آز چوق برافندی براړ و بوخومك ار كچ انكشافه ای طبیی اولښندن روسكین ! Beautiful ! Beautiful ! كوزل ! كوزل ! دپه نام سكدان یاشنده تقدیركار لرنك حرمت و محبتی آراسته دنیاه كوزنی یوماد اول كندیسې اېله غنی سته اولن و بدیعیات مجاهدی اولان بر طلیه سنی كوردی . یو بدیعیات ساحه سنده یكې برچیرې آچاق اولان «اوسه وایله» دی .

* *

«روسكین» ك اوقسفوردده مدرس بولوندي آناهه كنچ، چوق كوزل، آرقدا. شونك وخوچارنك تقدیر وحریتی حب ایدهن ایرلاندای برطلیه واری. بولیده «روسكین» اېله برار لارنده قازما كورنك یول تعمیرنه كیدلر آراسته ایدی. یو «اوسفار وایله» دی. مسكندكی مهارتیه وعشق ماجرایله مشهور ایرلاندای رودتورك اوغل اولان «واایله» ایرلانداه دویلین شهرنده ۱۸۵۶ سته سنده دوعدی ۱۸۷۸ سته سنده اوقسفوردن دیولوماسنی آقې. دها دارالفنوده ایكن هر كك دتنی جلب ایدېوردی. لك ای كینه وونانچیه لك ای بیان طلیه او ایدی. لطیف منظر لم وچانك مادی شایتندن اوزاق اولان اوقسفوردونك پاك خوشنه كیدېوردی. «واایله» «روسكین» تقدیر ځنگله برابر اونده كندی مستقنا بدیعیاتی روحی تطمین ایدېجك تمیزی كافی بولامدی. ایدهن مشهور مدرس «پاهر» او ك روحی دها زیاده ساردی. «روسكین» اېله «پاهر» آراسته كی قیاسیه «واایله» كندیسندن ديكه یلم: [«روسكین» چوق خوشه كیدېوردی . مكمل بر بحر ، عطفی عقیده سك قوولری اېله دولوران وعشی ایدهن Romanesque رومانسك بر روحدی . صرحت برنېپلرندن زیاده تقریرلری سوبیورد. فقیرله «توچی» یول باغا سورنده تجلی ایدهن تقلیری شی سقېوردی. قرائنده «علاقه دار ایدهن رش كورده میوردم . بالعكس روحاً الجلالون چكینر كی قرائندن اوزافلاشوردم . معنایه «روسكین» بو ك برشاعر ، ای بر مدرسې .

بوسیرالده اوقسفوردده «پاهر» واری. «پاهر» ایه یم اچون هر شیدی . یو «روسكین» دن بوسوبوون باشقا بر عقیده تدریس ایدهن بر مدرسې . «پاهر» ه كوره مقصد كوزله لك آتندن اخلاق یوق دكېل، كوزله لك دن قایل اولدی. قاذار شنده ذوق آلفقد. «پاهر» دیوردی كه:

بروح وعقیده مك وبردېكې تردله : « بدیی اولان طبیی نأشا ذوق عجباً منوم بر ذوق دكلی؟ حتم واری ؟ . . . سؤالی سورددن سوكر تردنی ازاله اېله خایر دیور و طبیی قویه ښك اللهی عجل اچكدر . چونكه بر صنعتكار كور ووشرك آتنده آرابوب بولینی شیر الهی اولانلر د . كوزله لك ربانی قدرله امتزاج بر اماره سدر . بوون كوزل قادنلر ملكدر، چونكه ملككاری زائل اولونجه دها آز كوزل اولیورلر . ملاحظه سنده بولنیور .

اچونجی متعارفه ده : « طبیی نأشا ښك مطلقا كودم بر حرکت دكیلر . . . دېكندن سوكر بو ك مشری سعادتك آماختاری اولایله حكی ایضاح ایدېور .

روسكین بو واده یزادی چیدی، قونفرانس ودرس ووردی ، یكې بر دنیا ، برمت پایق ایسته دی . یو اوغورده بر طاق غربت كرنده بولوندی و توارث ایتدېك عظمتونی قولانلدی. مثلاً بركون اوقسفورد جوانده بولان بوزوق بر یول تعمیر اچون - كوزله لك و هر شی كوزل پایق غرق - طلیه لری قیشقیرتدی . مدرس و طلیه لارنده قازما ، كورده ك یول تعمیرنه اوغراشدیلر . طبیی مسكلی اولادینی اچون یول داهانا اولی . نهایت مدرسك باغچوانی امداده یئشیدی ، یول تعمیر ایتدی .

طلیه لری اېله كصوصی كوروشور و تكلیف سز . لك لده بولونودی. الی اوچ باشنده اعتقادی ترك ایتدی . و طلیه سی اولان بر كنچ قیزده بوسیرالده عاشق اولدی . طلیه سی بر اعتقاد سزله اولنك دكیل ، اونی كورمك بېله آرزو ایدېدی. اونه كی دنیاه كوروشور و زیه خبر كوندردی. روسكین «نه ایشه بار ، بن اونی بو دنیاه ایسته بوردم . اونه كی دنیاه ښاغولرله ، سقراطله قونوشاخم . اونك كوزل كوزلری ، قیرمنی ، باناقلری اوراده امورمده ؟ دپه جواب ووردی. چالیشا دكیل ، چالیشامك برایشه یاراماسیدر » دیوردی .

اعتقاد سزلقنده هر شته رغماً ثبات ایتدی. عاشق اولدینی طلیه سی اولك اوزره ایدی . روسكین اونی بر كره دها كورمك ایسته دی. قز : « اللهی بدن دها چوق سودیكنه یم ایدره سكين » دپه خبر كوندردی روسكین، خایر یالان سولیم یم ، دیسی . قیزده ئولدی . كېكین عاشق ده اونك روحیه «نأسه لك اچون مدبولره مراجعت ایتدی !

انكراچا ښایسته ، معاشرته یكې بر جریان ورمك و بو خصوصیت فكر لرنی نصر اټك اچون بر جت ، طریقت ماهیتده بر جت تشكيل ایتدی . حاصلی موفق اولامق سزین

آدبیتات مصاحبه تی

اوسفار وایله

موضوعه كړمده ن اول «اوسفار وایله» ی حاضران اوواك تقدم ایدهن فكر جریاندن واوچرانی تمیل ایدهن بر شخصیتدن بحث ایدلم: ۱۸۵۰ - ۱۸۸۰ سترلده انكلتره مك ادبیات و فكر ساحه سنده كندیسندن چوق بحث ایدلن، فكری و عقاللری آقیری و بالقیه تشبیری عجم فالان بر شخصیت واری : John Ruskin = جون روسكین.

یو ذاته نام مناسبه بر Esthete = بدیعیاتی دیله من . چونكه ، لك سوك تعریفله كوره بدیعیاتی، صنعتی حیاتدن دها مهم تلقی ایدر . او ، شای حیاته آتخاق ، اونی ، بر صنعت اثری اولاروق كوره بېلېكې ندنجه علاقه دار اولور .

بدیعیاتك بر تعریفی یو شكلده تلقیسی آشاغیده كورولېكې وجهه اوسفار وایله دیا او عبادده كی شخصیتلره ناما یونانی ایدر . «حالبوك» «روسكین» بو ك ضدیدر، چونكه او پروتستانت لك قبا صوفیاتی تمیل ایدهن بزعاله اچنده یئشیدكی اچون دوعوشنده كی صنعت میل شمولی بر حرارت كورمه مشدر . آتیه سی او بوخانی كناه تلقی ایتدېك اچون كوچوك روسكین چوق قلفنده بو ذوق بېله طرادام مشدر . باسك، فولاكسیون مراقبه متادی ، آلدینی تابولرده اوندن ساقلا مشدر . كندیسنه آتخاق هر كلی و ه ښای بېله امال ایدله برك انجیل اوقوندولشدر .

یو آفكارناك خارجنده یوش فالان زمانی - پایاق باشقا بر شی اولادنندن - طبیی تماشا به حصر ایدهن منكر یازادیلش چوق كندنده بر شیر پایق استعدادنی حس و تنیه ایتدی . اوقسفوردن چقیدنی وقت كندیتنه: بن نه اچون یتشیدم ؟ سؤالی سوروب ، بر مذهبی نشر و تعلیم اچون یتشیدم ، دپه بیه كندیسې جواب ووردی.

مسكلی ایضاح اچون بعضی دوشونجملر و متعارفله اراد و ایضاح ایتدی. ناشلیجه اوچ نامی ذكر ایدلم :

برنجی متعارفه : « دنیا كوزل، صنعتكار ایجاد دكیل موجودی قویه » اټقل و حیاتی كوزله لك نأشای اېله كپیرمې « (یوحس روسكینك صرف طبیعه شغول اولدینی زمانلر كلدنر .)

ایكینجی متعارفه ده روسكین چوق قلفندن بری انجیل اوقوشن اولان Puritain (دخی حكملره چوق صادق بر پروتستان طریق)

کینیش ویاقلانده بر زانای مایلی اولارک کادیر . البته زنده بر صاری چیک وادی . آسیرقاده کندنن بخت اولوندی ، برایکی بیسی اوینادی . برآزده بارازانارک اولونده عودت ایتدی . وینه سالون حیاته باشلادی . اوریزیل حکایه لری ، توحاف تاخرلری ایل کینیش علاقه اویندیر یوردی . مثلا غزته ک بری برآسکت آجش ، بحر لرده ترجیح ایتدکاری و بکندکاری یوز کتاب اسمی سور یوردی . « وایله » شویله جواب ویدی :

— یوز کتاب اسمی سایام . چونکه هنوز ا قادر یازاماد !

کبار مختلریک دعوت قاتل زنده « اوسار وایله » تصادفاتیک و سولک حکایه سی دیکه مک ایچون « عیارسی یازیل یوردی . حقیقه « وایله » نیک سوکنده کندی بدیی تلقیسه کوره تنظیم ایتدی بر حکایه سی سولری . « ایلک یان » ، « صنمکار » ، « شاکرد » ، « اوستا » ، « حکم شوی » ، « عقل خوجانی » کی قیسا حکایه جکر برقیلندر .

« وایله » ک صنعت تلقیسی لوندیره عیقلده تأثیریک پک شومالی بر سورتده کورتدی . ۱۸۸۰ تاریخلر لوندیره بدییانه میل باشلامدی . فقط اونی تام معاسیله ادخال ایدن « وایله » اولدی . هر کیده و هر برده یکی بر طرزده سوسله و سوسلنه سراق آغشیدی . هراوک مناسب بر رنده ایچنده طاروس یولری یولانان بر وازو بولوق عادتاً بر مجبوریت اولشدی .

جای ضایعتر لنده بارداغ شکی و تشرلی سیر و تقدیر ایتک ایچون کین زمانده اکثراً جای سوغوردی .

بو قبیل یکیلکر بالورده ، غازنورده ، لوقته لورده ، حتی تراموی و متور لورده بیله کورولوردی .

محافظه کار انکانه بو یکیلکر پک فنا بر کورله باقوردی . قادنن فودبول قادنلری ، بیسقت یاریجیلری پیدا اولشدی ایلک دفعه اولارک لوقته لورده اوزکتر چالینا بو دورده باشلانیدی . اوست اوسته کلن بو یکیلکر قسا « وایله » اتری ویا تأثیری ایدی . کبار مختلر لندی موفیقی « وایله » کمالی و شینی بر تورلو اصلاح ایدمه مندی .

دوستلرم شامانیایی و خواباری تأمین ایدیورلر اما الیه و او کبرای مشکل مسئله ، دیوردی . نهایت کنج ، فقط کورل اولمان بر قادنله شولندی . یوازواج اوکا سفالندن قورنولای ایچون لازم اولان سنده بر قاجوز آلونی کتیدی .

بوصیرالده صنعت و بدییات تلقیسه دها زیاده وضوح و برمشدی . *Esthète pur*

سوزلرده اورنایه آت یوردی . مثلا : « فانی میل = *Tentation* » نین ماعدا هر شیه مقاومت ایدیلر . [چالیشا عیاش خلق صنفک یارسی در] قبیلندن وضوح سیر ، حتی بعضاً معانی سکن اوز جله ایله ایچون اولارک کیردی سالونلرده یولری ایضاح ایچون یایدنی یوخاقلر و آکلانینی حکایه لرله چوق موقت ایدایدیوردی . قیافت ده اونی طانیامیلر زمه سندن آت یوردی . قیسا کولوت اییک چوراب کینیر ، باقسته مای ویا صاری بر چیکک طاقاردی . بعضاً آنده بر آکی چیککی بول یوردی . اوزمانیک تعم ایتمش اولدینندن هر کسه غریب کورونن اوجی بالدرلی سیغاره ایچردی . بوتون یولری بر فضیلت تاقی ایتدینندن دیکل کینیش دفعی جلب ایتک ایچون یازاردی . حیانه ، دیوردی ، ایکی وظیفه و اورد بری قابل اولدینی قادر جلی ویا اولای ، ایکنیسی ایسه هنوز کیمسه کشف ایتمدی .

فی الحقیقه بو طرزده موقت اولدی بوتون لوندیره عیقلنده مشهور اولشدی . سالونن سالونه دعوت ایدیل یوردی . بو اشاره لوندیره ک فکر مختلر لنده بر بخران وادی . و قیله « روسکین » ک فکرلی « رافائل » دن اولکی صنعت تقیصری حقنده چوق کولونش و آلائی ایدیلشیدی . شیمیدی ده بو فکرلک صاحب و معیبری تجیل ایدیل یوردی . اوتوز سنه اول محکوم ایدیلن پرنسیپلر شیمیدی تقدیر اولو نیوردی . « وایله » ده بوندن استفاده ایل هر وقتی خوش کچیر یور ، همه فکرلری نشر اید یوردی .

بوتون انکیز کبار صنفک « اوسفار » دیه تکلیف سیرجه حرمت کورتمه سی « وایله » ک ترزی قانورالریک تسویه سی تأمین ایدیه ک قادر بیله فاندلی اولامیوردی . حیالک مادی صیقیتلری دوام ایدوب کیدی یوردی . بو حاله برجاه بولق ایچون آسیرقاده بر « تورنه » بابوب قوتفرانس لر ویدی .

آسیرقایه آتاق باسدینی وقت کورسوک مأمورلریک کورسوک کورسوکله جاک قیبتی بر شینی اولوب اولدینی سؤالرنه قارشی :

— دهامدن باشقا قیمتی برشم یوقدر ، جوانی ویدی . غرته شغلر لره : — آتلاس دگری ایجاب ایتدیکی قادر محشم دیکل ، دیدی . نیه غاراشلا سندن بحث ایدرکن : — نیه غارای کورونجه سوط خیاله اوغرام . هر کسده عینی شیه اوغراور کلن ایدرم . بوتون آسیرقالیلر تا نظیلری ایلک دفعه اورایه کور یورلر . بو حال اونلرک ازدواج حیالریک اک بووک دیکله بیله هر حالده ایلک آلدایشی اولوبور ، مطالعه سنده بولندی .

قوتفرانس لری محشم واستن ایلر فارشیلاندی . ملبلر قوتفرانسه قیسا کولوت ، اییک چوراب

— دقت ساحه سنده هر آن برلرک ، برقمه ویر هیجان ، روحی قاورامایه لایق بر هیجان وار . مادامک حیاتر هالهوی وقیسه بر قاچ نیض آتاسندن عیارندر . اوک عرض ایتدی برتک هیجان فرستی بیله اهل ایتک دیکلکر . حیالندن مقصد کورولرک هر شیه اک کسکین بر حله کورمکر . غیزو قیمتل اولان بولوله دائما باقی ، بو وجدی ادامه ایتک ؛ ایشته حیانه موفقی اولقی بودر

شو ایکی فکری ذهنده دایما حاضر ؛ لوندور . مالدی : وارفک فنجیم قیصالی و اونک هالهوی بارلاقلای . کچمکده اولان زمانه « فوست » ک خطا ب ایتدیکی « اوخ ! دور ، سن ، او قادر کورلک ؛ سوزی روحیزک فاصله سیر نهرمی اولای در . یکی کورونو شری ، یکی نظریه لری و یکی ذوقلری ، هینی ده میلی ، هینی سوک حساسیته طاعالی . حقیقتک ترده اولدینی بیله به کانه بو قاتقوز بوق ، هم حقیقت بر مثله دیکل ، اونک نه معنای ، نه ده علاقه فی موجب بر ماییتی وار .

بو شدنیل و قسوتلی بدییات تلقیسی کنج « وایله » اوزرنده درین بر تأثیر یادی . بو تأثیر ساقه سیله خوجاسنک عمده لر نی کینیش مخصوص داعیانه بر احاله ایل ، ظریف یکی نکته لر ، خوش مثالرله ایضاح و افاده ایدره ک « یانه » ی جبرتلر ایچنده بر ایدوردی . اودرجه که بر کون « وایله » درسی اوزون اوزون تقریر ایتدکن سوکرا « یانه » - محشم ، وقور ، آغیر و سکوتی یانه ۱ - کرسیدن ایدی . و طلبه سنک اوکته دیز چوکوب آلیی یودی . « وایله » :

— خایر بونی یانایکیز . بزی کوره نلر نه در ! دیدی .

« یانه » یوزی بیاض قالدی و قووقاق بر طوله ایلر افانه قایتراق :

— برکه اولسون لازمدی ، دیدی . اساساً مفرور برکتک خوجالری طرفدن بولر بر معامله کورسی اونک غروخی نه درجه لره کورودیکنی تخمین ایتک کوچ دیکلکر .

اوقسوردی اکال ایتدکن سوکرا نفسنه بویوک بر اعتادله لوندیره کادی . حیالک چنین صفره لری ده باشلامدی . چوق مصری موجب ذوقلری و خیالری وادی . یارسی یوقدی .

— مسلک نه اولاق ؟ دیه سورانلره : — بدییات پروفه سوری ، جوانی ویریوردی . حیالکی ناسیل قازانایک ، سؤاله ایسه :

— کینیشک لروملی اولان مقداری آلیویک ، فضله سی بکا و برک ، ایدیوردی . کندی سودرجه ک دیو خاصه سی وادی : حدود سیر بر تقدیر قایتلی واکلندر بره خوش کوروه استعدادی . عینی زمانده بعضی یکی

پشتچی سنه

کوربوردی . بون حالیه کویا «ه کوزهل
سقوط ۱» دیک ایسته بوردی .

«لاک کیکه دی» «وایله» آرقاداشلری
همان انکلتزنی رنگ اتمه سی سوله دیلر . حتی
برسی فرانسه بک کچک اچون یایی بیله حاضر .
لادیفی علاوه ایتدی . «وایله» هیچ آلد برادی .
ایرتسی کون قویف اولوندی . وحاشه انکلتز
ادستانده روماتشیمک صوکی دیکدی . چونکه
یکی بدیعانچیمه هوسی اولانز قورقیدیلر . ایلی
کیدمیدیلر . «وایله» ک کتابلری درحال
پایسه دن قالدی . پیسملری اویانغاری .
محاکمه ده خقی عابدینظالماه نظاره لردم بولوندی .
«وایله» بو نظاره لره قارشى :

— اوخ ! خلیف حوصله سی کیشیدر ،
هریشی غور ایدم . آجاق دهاقی هضم ایدم
ددم . حاکم حکمتی پک شتلی وردی .
وایله سن مدحت بر اخلاق وزانک ،
فالوک بکا مساعده استدیکی آک آغیر جزای
سکا وریبوم . ابکی سنه آغیر حبسه حکومسک
دیدى .

«وایله» چوب برمک ایسته دی . فقط
حاکم . اشارتی اوزرسه قالدیردیلر . حبسه
آیدیلر . نام ابکی سنه اوراده قالدی . هیچ بر
استثنای معامله نایع دیکدی . نک او قارار
فتا ایدی که آجاقی آچقندن ثولهاک بر راده
کادیکى وقت برقاچ لوقا آیلردی . ناحتا یاتاق
اوزرنده اویویایوردی . اوقوقندن یازمقدن
منع ایدیلشدی آمرحبه محکوم اولان هه مانکی
بر محرمک پادینی ایشری پاتایه مجبوردی .
محبدن چیقیدنی وقت پاتایز بر حاله
کلش . وجودندن بیرى کیلو قایب اشدی .
کوزلی درسدن پک یالاق بقوردی کشنده
بووک بر سرحت حسی اویاغشدی . محبدن
بیچار چیقمازلک ابکی محبوس بر چووجه
پیسکوی ویردیکی اچون غزل ایدیلن برغارذیان
حقنه مدحیه یازمقی اولدی . صورکا فرانسه
کیدی . برداه انکلتزه آییق باجادی .
۱۹۰۰ سنه ۳۰ تشرین آیدینده توشندن
پارسده تولدی واوراده کومولدی .

«وایله» ک اثرلری پیس ، حکایه ، شعر ،
رومان و تنقید وادینده در . ک چوق یازیمی
پیس و حکایه در . اثرلرنده صرف بدیعانچی
اولقی یسته دیکی اچون فکرلرنده وحدت و انسجام کی
شیلر پک یوقدر . تناقض شی بولونایلیر . صرف
بدیعانه دائر یازدیقنی Intentions «تصورلر»
عنوانیه بر کتاب حالنده نشر ایتدی . «بختیار
پرنس» ، لود «آرتورسه ویل» ک بجای الخ
عنوانلره نشر ایتدیکی حکایه مجموعه لری کوزهل
ویپکی برلسان واسوله یازیش وزمانک احوال
وعداقلرینه ایجه تعریضلر ، استهزاله ولو

مخاطبلر کی مرفیقده مفرور اولاراق کشیدی
بریا جاده علی اماده قونلرک یوقده نلی ایدیلوردی .

•••

«وایله» انکلتزه ک انکلتز مشهور واک
قدر ایدیلن آدمالردن بری اولدینی بر زمانده
چوق اسی بر انکلتز عالیه منسوب سرکش
الله ، مارکی «کوشیبوردی» ک ایلغی لود
«آفرده دوغلاش» الله طایشیدی . چوق
کوزهل وچوقی کیشین اولان لورده «آفرده» ک
سرت برسیجه سی واردی . «وایله» ک استعدادی
و فکری . کچی پک چوق جذب ایتدی .
قورق یاشندمکی «وایله» له هوز برسیجه کلکمش
الان دلقانی بر برلردن آریلار اولانلردی .
ککک پارامو چوق کندی مسرتدی «وایله» ده
اوندن آتایق قالمق اچون ادمه سی شکل بر
یاشایش هرزی قبول ایشدی اولغک بمانستی
هیچده خوش کورمه یین اختیارمارکی «کوشیبوردی»
غیرلرده بر چوق دهنه «وایله» ی و اثرلری
تنقید و اخلاقی اولادقنلری اشاعه ایتدی . کوچوک
لو د یاشندن نفرت ایدیلوردی . بو فرصت
یارک دوستی «وایله» ی یاشانک علینه بر دم
قدح دعواسی آچماه تنووق اشدی . بوک
دوشونلن یاشانلر بر حر کندی چونکه
اخلاقی تلق ایدیلن بر بحر حیکمتک الک اخلاقی
اولان بر صنفه سعادت ایدیلور و بدیعانچی
رخصت بدیعانی الک آرتکلان بر محیطدن
جمله ایسته در دیکدی . ابکی ضد سیاستم
چارچیشا غدی . حاکم «وایله» ی دین بر
اخلاقسزانی تلق ایدیلور ، «وایله» ایسته نعتدن
باشقا هیچ بر قیداله مقید اولانلوردی . محاکمه
پک خشین وقیم اولدی . حاکم صوردی :

میسر وایله ، علاقه دار اولدیمک بر
مجموعه ده «زاه ومانی» عنوانی حکایه
اوقودیکز؟ بوئی اخلاقه مغایر «لیوزمیکز» ؟
وایله جواب ویردی :

— اوهت موضوع دها فتا ، پک ابی
بازیلامش دها ابی تصویر ایدیلیردی .

— میسر وایله بلیوزمیکز که یوله یازیلر
اوقوبیلری اخلاقسزانه سوق ایدم .

— بن ابی ویا فتا آرامام ، بر شیتی
کوزهلشدر برک چارمنه باقم .

— سزک بوکک فیکرلرک بوقی ؟
— بر صنعتکار فیکرلری نوذر .

بوواید جوالر ووردیکه مارکی ک آوقاق
— وچینن آلی شی اوغوشدور بوردی . چونکه
مارکی برات اشدنک مانعا «وایله» ک حکوم
اولایده محق کی ایدی . «وایله» کندی
بدیعت فیکرلرینه قوربان وریبوردی . انکلتزه
بر تمبیره desaster Courting = ملاکته
فور یایور و بونده بر ذوق و کوزهلک

صرف بدیعانچی اولشدی . حیانه کوزهلکدن
باشا برشی کورمه یور و آرایبوردی . «دوسکین»
کوزهلکله هیئت وریبوردی . چونکه کوزهلکده
«آی» واردیلوردی . «وایله» ایسته فضیلتده ،
ردالت Vice = صنعت اچون مالزمنده باشما
برشی دیکلر .

دنیا دانی بر کوزهلک امکالردن عبارتدر .
حتی اخلاقی و دین عیارلده دخی اولسا صنعتکارک
آجاق فیکری مهیدر . بر راهبیلر بر لایق
بزی قناعلری اچون دیکل قیافلری اچون علا
قدار ایدلر . صنعت حیاتی رینه قونق اچون
جسور بر جلددر . شاقی وارلک طانتلر
هیکلردن آجاق صنعت . اسطه میله اجتناب
ایده ییلیر . کوزهل کوزهل برشی باقی یاقندن
چوق کوچدر . هرکی تاریخ یاییلیر ، فقط
تاریخ باقی اچون بووک بر آدم اولمالیدر .
صنعتده «بن» نوذر . صنعت وارد .
صنعتملک نصرفنده برمی شخص قولاییماز [
صنعت ساحه سنده بودستورلری وضع ادوب
اولره پروازسجه صادق فالان وئرلنده عینی
بول مولات «وایله» . قارشى انکلتز اجماعی
هیکتک آلدنی وضیت هر صنف کورده کیشیلوردی .
ابی بر قبول کوردیکی کار صنف آراسنده یله
بضا اون اولدقجه طاسر بولیوردی . بوزنک
فوق الامده کوزهلکله نمانا اولده اعطاط ورنک
برروا اعطاطوی طوری حسن ایدیلوردی . بونکه
برار جاذب حالری و ملکیتک ایلری کن صنعتک
فیکرلرینه اشتراک اتمه سی کشیدی خوش
کوردور بوردی .

«وایله» کندی چیقرنده سوسلی بر
آنا رشیست دینیلیر . اوکا کورمه خلق کتله سی
کوزهلک یاران هیشی بیلیمک اچون چایشماه
مجبوردی . بوکک بلکه کوزهل کینن قانلرک
خوشنه کیدیلوردی . فقط ، اورتا صنف خلق
کندیندن نفرت ایدیلور و اوکا دیش بیله
پوردی . بومنق ایسه انکلتزه هر وقت حاللا
مطابق بر قدرتی حائزدر . و حکمتی افلاذ ایتدر .
نه کم «وایله» ی وقتندن اول صوله وران
بومنق غیظی اولدی . بومنق خلقت چوق
اوقودینی مساحی بر غنیه وارد ، Punch =
پونچ یعنی بوسوق ! سنا علیه بوغنه «وایله»
تعلق ایدن هیشیه هه مانا مدحت بر بوسوق
حواله ایدیلور و اوقوبیلرک کینی کورکده
پوردی . خصوصیه ، حیانه و وئرلنده اخلاقی
اولادینی ایلری سورولیوردی . «وایله» ایسه
بونره اهمیت و برمه یوب کندی علنده یاشاور
واوست اوسته اثرلر نشر ایدیلوردی . آرقاداش
واکلتجه انتخابنده ذوقنه خوشنه کیدمق بول
ایدیلوردی . باشقا قید و شرط ایدم بوردی .
چونکه بر کره فضیلت و ردالت صنعت یاقنی
اچون مالزمنده دستورنی قوغشیدی . کبار

ژاپون ایلچیسى ميزه

خاتم افندی بی زیارت

صمیمی دوستلرم زبری، آز بر زمان
ایچنده دیمیزی ئوکرمئن ژاپون ایلچیسى خاتم
افندی زیارت ائتمی توبیه ایتدی. بالخاصه
نراک وروسی یوکسکک اعتبارله پک چوق
حرمته لایق اولان واصل قادى طاینام ایچین
اصرارده بولوندى. واقعا کندیلرخی هیچ
طاینامدیقم حلاله، قدیم و سائرله تابع اولادن
بو طرزده حرکتی بر دیرنه موافق بلمدم ایسه ده
بر جوق فکریلر - مثلا ژاپون ادبیات، عادت
وغنه لریدن بحث ایده بیلیمز کی - یی بو یوله
سوروکلدی.

نهایت شباطک یکری سکرنجی صالی کونی
صیباحین تاملوله زیارت ائتمک امکنا اولوب
اولدینى سوردم .. بکله بکیرخی سوله بستر ..
اون اوچه دوغرو سفارتخانه به کیتیم،
خاتم افندی به خبر ویردک بنی آت قانده مکلف
بر سالونه آلدیلر. بئن دقیقه هنوز کیمشدی،
سالونک قایسی آجیلار کندیلری لاجورد
رنکده ساده ظریف بر او نوالیه ایجری به
کیردیلر و کولر بوزله صاغ آلرینی اوزاتارک،
غایت نازکانه بر صورتده و آتیق بر نوبکه ایله
ناوش باواش:

— غو ایدرسکز انندم، سزی بکله تدم؟
دیدی، بر کوسردیلر. بو یوک و کوزهل بر
«سلیمان مانغال» ک باشنه اوطوردق. بنه عینی
آهنگله دیدیلرک:

— انندم، قالدورغور امانا مانغال خوشمه کیدیور.
بنده بالخاصه قیشین مانغال باشنده اوطور.
مالک ذوقی اولدینى سوله دم. حال و خاطر دین
سوکرا سیغارا لطف ایتدیلر. قوللانمیشی،
مع مایه کندیلر نیک ده ایچدکری قدر بده آرزولرخی
اسر تاق ایده چکیمده سوله دم.

— بنده ایچیمورم اما، خاطر کیم ایچین ایچیم!
دیه برک تلطیف بو یوردیلر. بوندن سوکرا
آفاق بر صورتده کوروشدک. استانبولی چوق
بکندکدرخی سوله دیلر و ژاپون ایدان استانبوله نه
صورته کلدکدرخی آلدیلر. استانبوله
کزدکدرخی مللر، کوردکدرخی ایکی جامع حننه
دوبغولرخی، حتی بر تانه سننده هر کس کی
یاقوب قانقدیلرخی، یعنی نماز قیلدیلرخی - فقط
بیلیمدکدرخی ایچین بر شی اوقومادن - ایضاح
یالکیز تورکیمه ای فونوشامدیلر ایچین
مناظر اولدیلرخی ده علاوه ایتدیلر.

بو طرزده دوام ایدن مصاحبهلر آراستنده
جای، باسته اکرامی ده اوتوعدیلر. بالخاصه
مسافره اکرام خصوصنده کوسردکدرخی تواضع
و محویت دولایسیله سوک درجه محبوب اولبور

خاتم ایدایشنه یارمار

کوزهل سندن آریلای
خیل زمان اولدی کل کل
باق کوزمدن آقان باشم
آب روان اولدی کل کل
نه دن بویه کوسوب کیشم
سنی سوئی ترک ایتک
حرام اولدی بیک، ایچمک
ایشم فغان اولدی کل کل

قورولی یایدر یاصیلماز
کوکل یارندن کسلمز
ایچینجه درد اکسلماز
بوئن قدر دلردولدی کل کل
«قول عاشق» ایدر وارمه
حالکدن خبر آتفه
بیش نمازین قیلمه
سنی سوئه تولدی کل کل

کی مجموعه لرده ده «کنبلره مخصوص فلسفه»
عنوايله اوزون یازیلر نشر ائتمدر.

اک چوق علاقه یی موجب اولان اثری
ئولدکن سوکرا انشرا ایدیلر De Profundis در.
بو اثری عیسیده سوک زمانلرده کندیبه اوقوما
ویازماسا عیسیده ویریلدی وقت یازمشر. اینی بوز
اللی حقیقه لک بو یوک وئک بر مکتوبدر. آرقاداشی
لورد «آفرده» یعنی دولایسیله فلاکتیه
سبب اولان آرقاداشنه خطاب یازیلشدر. بونده
«اوسقار وایله» ک یونون روحی، صنعتی و تخیلی
کورولور. وفاندنن سوکرا بعضی پارچالری
نشر اولونان بو اثرک آنجاق سوک زمانلرده عامی انتشار
ایده بیلیمشر. «اوجورومک دهر نکلر نین»
معناشه کلن De Profundis ده برونو ندیس
عنوانی آرقداشلی طرفدن ویریلشدر.

ملی مجموعه ده تفرقه حالنده نشر ایدیلرک
اولان بو اثر دن دها زیاده بحث ائتمی ژانر
کورویور.

برده ملی مجموعه ده ترجمه سی نشر ایدیلن
«دینینغ زنداق» [*] عنوانی منظوم بر اثری واردرک
اک سوک یازیسی در. عیسیدن بیغوب یارسه
کلدی زمان عیس حیانتک تاثیر آئنده یازمشر.
حقیقه انکلیز ادبیاتک چوق کوزهل و صنعتی
بر یازیسی در.

نومی شخصه منحصردیلرک قادار اوریزینال
ویر آژده سبب بر یارادیلشده اولان بو
شخصیت فکر وسنت جائزه برجاهدی و او
یوک برشمیدیلر. اثرلری پک اوتوئولاجق
شیلر دیکلدلر.

انور سانی

[۱] ملی مجموعه، نومبر ۱۰۰۳، ۱۰۰۴

کوچوک حکایه لری احتوا ایدر. کرک حکایه لرنده،
کرک به سیرلنده عادى اولان شیلری هیچ ده
عادیلک دوشمه دن افاده ایتک، حتی کوزهل
باقی قدرخی کوسرتمشر. بوسیدن به ساری ده
چوق رغبت قازاندی. فرانسیزجه یازدینى
«Salomé» به سیه، «اهمیتیز برقادین»،
«ایده آل بر زوج»، «پادوا دوشه س» ی
«جندی اولانک اهیمن» عنوانی قومه دی و دزاملرنده
پک بو یوک و کسک شیلر سوله میور، آنجاق - سوله
دکترینه ظریف بر شکل ویریسور و علاقه وایند بریسور.

ملاک مهم اثرلری تاقی ایدیلن به سیرلنده صرف
ایندیکی - شاه اثر اولیان فقط شوق بر شکلده
افاده ایدیلن - نکتته لر دین بر قانچی ذکر ایدلم:
بر قانده: «دنیار ککل ایچون بایلمشر،
قادیلر ایچون دکل» دینر بئور. سوکرا
بر لورده: «خلق چوق تحاف، محضا حقیقت
اولان شیلری انسانک بوزنه سوله به ک برده
آرقاسدن وعلیه بنده سوله به» دینر ترک سلام
علیک کور قاضی «دوغرولنی ترویج ایدیلور.
بنه عینی لورده شولرخی سوله تور: «چیرکین قادیلر
چوق قیصا قوالیورلر، کوزهلر ایسه اولیورلر.
چونکه کوزهل قادیلر باشقالرینک قوالارخی
قیصا قنادن کندی قوالارخی قیصا قانابه وقت
قالماور». «حقیق یاشی سوله یلن بر قانده
اعتد جائز دیکلدلر. چونکه او آرقی هیچ
بر سیر ساقایماز». «ارککلر قانده ک
ایک عشق اولق ایستلر. بو اولرک قابیر
تفاخری در. قادیلر ایسه دها ایچه وطیبی
بر ساقاله ارککلر سوک سرکشتی اولق
ایستلر»، «قادیلر آ کلامی ایچون اوغراشابه
ده کزن، اولر بر تابلور»، «ارککلر بورولقلری
ایچون اوله تیرلر، قانده متجسس اولدیلر ایچون
فقط هی ایکبسی ده اومدقلرخی بولمازلر». «
«دنیا، ایچنده عقلیلر یاشاسین دیه بودالار
طرفندن بایلمشر». «کناهارلرک جنلکلرک
آراستنده کفرق شودر: بر عیقلرک بر استقبالی،
ایکنتیکلرک بر مایسی واردر»، «حیاک
سری مدمش، پک مدمش بر صورتده آلد-
تیلیمده کی ذوق ادراک ائتمکدر»، «عموم
دوشونجهلر اخلاق دیکلدلر. دوشونجهک
حقیق ماهیتی تخریبدر. حننه فکر صرف
ایندیکن بر شیخی ئولمور بئورسکز دیکلدلر.
دوشونولش بر شی باشماز». «قلب
یارالاراق یاشار. ذوق قلبی طاش یاپار،
زنتیکلک اون ناصیرلایدر. فقط اضطراب
اون قیرماز». «ارکک حیاتی چوق برکن،
قادین چوق کچ آ کلایور. فرق بودر».

بونلر عمالک بشمولهی اولیان فقط اوریزینال
کورون سوزلری احتوا ایدن یازیلری اوقوبیلری
و تیارو سیرچیلرخی جذب ائتمدر.
شکسیرک صونه لری حننه بر تنقید یازدینى